

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

56.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 15-го Июля — 1838 — Wilno. Piątek. 15-go Lipca.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 7-го Июля.

25-го Июня, отъ двухъ до 5½ часовъ пополудни, Государь Императоръ изволилъ присутствовать въ Варшавѣ, на маневръ войскъ 4 Пѣхотнаго Корпуса, продолженіе котораго должно было быть на другой день.

Ночь Его Величество провелъ въ палаткѣ, посреди войскъ, расположенныхъ бивуаками.

24-го Июня въ пять часовъ утра, началось продолженіе маневра, по окончаніи котораго, на половинѣ дороги между Варшавою и первою станціею къ Фюрстенштейну, Его Величество, въ 9½ часовъ утра прямо оттуда отправился въ дальнѣйшій путь.

25-го числа въ три часа по полудни, Государь Императоръ прибылъ благополучно въ замокъ Фюрстенштейнъ, мѣстопробываніе Государыни Императрицы.

Продолженіе журнала путешествія Его Императорскаго Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича.

6 (18) Июня. Государь Цесаревичъ съ Ея Величествомъ Королевою и Ихъ Высочествами Наслѣдною Принцессою и Наслѣднымъ Принцемъ, изволили ъздить на пароходѣ по озеру Меларну въ замокъ Скокlostеръ (Skokloster), принадлежащій Маршалу Королевства, Графу Браге. Древній замокъ сей содержитъ большое собраніе разнаго рода оружія, медалей и портретовъ лицъ, принадлежащихъ къ эпохѣ Тридцати-лѣтней Войны. Высокіе Посѣтителы, прибывъ въ Скокlostеръ около полудня, изволили осматривать въ немъ всѣ примѣчательности, и въ восемь часовъ вечера, послѣ обѣдненнаго стола, отправились обратно въ Розерсбергъ.

На пути между Розерсбергомъ и Скокlostеромъ показаны были Государю Наслѣднику на берегу озера развалины города Сигтуны (Sigtuna), древней столицы языческой Швеціи.

На другой день Государь Цесаревичъ, въ сопровожденіи Наслѣднаго Принца и свиты, изволилъ выѣхать въ десять часовъ утра изъ Розерсберга въ Упсалу, куда и прибыли въ часъ пополудни. У воротъ города былъ выстроены Упландскій пѣхотный полкъ. Пройдя по фрунту, Ихъ Высочества были встрѣчены Студентами Университета, которые, при радостныхъ восклицаніяхъ, съ пѣніемъ народнаго гимна, провожали Высокихъ Посѣтителей до замка. Здѣсь, по представленіи мѣстнаго начальства, Наслѣдныи Принцъ, въ званіи Канцлера Упсальскаго Университета, представилъ Государю Цесаревичу Ректора, Профессоровъ и нѣсколькихъ изъ отличнѣйшихъ студентовъ. Послѣ сего Ихъ Высочества посѣтили Университетъ и кафедральную церковь. Въ семь древнемъ, величественномъ храмѣ находятся мощи Св. Эрика и Св. Бригитты, и гробница Густава Вазы.

Заобѣдненнымъ столомъ, даннымъ Губернаторомъ, на который были приглашены всѣ Профессоры Университета, военное и градское начальство, Губернаторъ провозгласилъ тостъ за здравіе Его Императорскаго Высочества. Государь Цесаревичъ изволилъ отвѣчать тостомъ за здравіе Канцлера Университета—

ВІАДОМОСЦИ КРАЈОВЕ.

Санкт-Петербург, 7-го Lipca.

Дня 25-го Czerwca, od 2-rej do pół do 6-aj z południa, CESARZ JEHO MOŚĆ raczył byđź obecnym w Warszawie, na manewrach wojsk 4-go Korpusu Pieszego, których dalszy ciąg miał się odbywać nazajutrz.

NAJJAŚNIEJSZY PAN przepędził noc pod namiotem, pośród wojsk, biwakami rozłożonych.

Дня 24-го Czerwca o piątej zrana, rozpoczął się dalszy ciąg manewrów, po których ukończeniu, na połowie drogi między Warszawą a pierwszą stacją do Fürstensteinu, CESARZ JEHO MOŚĆ, o pół do 10-ej zrana, prosto ztamtąd udał się w dalszą drogę.

Дня 25-го, o trzeciej z południa, CESARZ JEHO MOŚĆ przybył szczęśliwie do zamku Fürstenstein, miejsca pobytu CESARZOWEJ JEJ MOŚCI.

Dalszy ciąg dziennika podróży JEHO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI NASTĘPCY CESARZEWICZA.

Дня 6 (18) Czerwca, CESARZEWICZ JEHO MOŚĆ z Najjaśniejszą Królową i Ich Wysokościami Xięzną Następczyną i Królewicem Następcą, raczyli jeździć na statku parowym jeziorem Melarn do zamku Skokloster, należącego do Marszałka Królestwa, Hrabiego Brahe. Starożytny ten zamek zawiera wielką kolekcją różnego rodzaju broni, medalów i portretów osób, należących do epoki Trzydziestoletniej Wojny. Wysocy Goście przybywszy do Skokloster około południa, raczyli oglądać w nim wszystkie osobliwości, i o godzinie ósmej wieczorem, po obiedzie, wyjechali na powrót do Rosersberga.

Na drodze między Rosersbergiem a Skoklosterem pokazane były CESARZEWICZOWI NASTĘPCY na brzegu jeziora rozwaliny miasta Sigtuna, starożytnej stolicy Szwecyi pogańskiej.

Nazajutrz CESARZEWICZ JEHO MOŚĆ, w towarzystwie Królewicy Następcy i orszaku, o dziesiątej zrana raczył wyjechać z Rosersberga do Upsali, dokąd przybył o pierwszej z południa. Przy bramie miasta uszykowany był Uplandzki półk pieszy. Przeszedłszy front, Ich Wysokości zostali spotkani przez studentów Uniwersytetu, którzy wśród okrzyków radości, śpiewając hymn narodowy, przeprowadzali Najjaśniejszych Gości do zamku. Tu, po przedstawieniu Zwierzchności miejscowej, Królewic Następcą, jako Kanclerz Uniwersytetu Upsalskiego, przedstawiał CESARZEWICZOWI JEHO MOŚCI Rektora, Professorów i kilku cenniejszych studentów. Potém Ich Wysokości odwiedzili Uniwersytet i kościół katedralny. W tej starożytnej, wspólniejszej świątyni znajdują się relikwie Sw. Eryka i Sw. Brygidy, tudzież grobowiec Gustawa Wazy.

W czasie obiadu, danego przez Gubernatora, na który byli zaproszeni wszyscy Professorowie Uniwersytetu, zwierzchność wojskowa i mieszka, Gubernator wniósł toast zdrowia JEHO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI. CESARZEWICZ JEHO MOŚĆ raczył odpowiedzieć toastem za zdrowie Kanclerza Uniwersytetu—Królewicy Następcy—

Наслѣднаго Принца—и въ лицѣ его, всего ученаго сословія. Въ шесть часовъ Ихъ Высочества выѣхали изъ Упсалы, и, проѣхавъ около четырехъ миль, прибыли въ Эстербю (Oësterby), имѣніе, принадлежащее одному изъ владѣтелей Данеморскихъ рудниковъ. Осмотрѣвъ находящіяся здѣсь желѣзодлательный и чугуноплавильный заводы, равно и производство цементовой стали, Ихъ Высочества изволили войти въ приготовленные хозяиномъ для ночлега Ихъ покои.

8-го Іюня, Ихъ Высочества ѣздили въ Данемору, отстоящую въ 3-хъ верстахъ отъ Эстербю. Желѣзные рудники, въ Данеморѣ, принадлежатъ къ числу самыхъ богатѣйшихъ и лучшихъ въ Швеціи. Высokie Посѣтителы изволили осмотрѣть все производство горной разработки въ главномъ рудникѣ, коего наибольшая глубина простирается до 500 футовъ. При Ихъ Высочествахъ произведены были, посредствомъ пороха, для отдѣленія камней, нѣсколько взрывовъ.

На возвратномъ пути изъ Данемора въ Стокгольмъ, Ихъ Высочества изволили останавливаться въ древней Упсалѣ, на холмѣ, называемомъ могилою Одина, куда собрались всѣ Профессоры и студенты Университета, чтобы еще разъ привѣтствовать Высокихъ Путешественниковъ.

9 (21) Іюня. Въ полдень Государь Цесаревичъ изволилъ быть въ находящейся здѣсь при Посольствѣ Русской церкви, гдѣ отслушалъ краткое молебствіе и приложился къ Св. кресту. Отсюда ѣздили осматривать домъ Дворянскаго Собранія (Ridershuse). Посѣтивъ засимъ Наслѣднаго Принца, Государь Цесаревичъ, вмѣстѣ съ Его Королевскимъ Высочествомъ, былъ во дворцовомъ музее, содержащемъ значительное собраніе картинъ и скульптурныхъ произведеній. Послѣ сего Ихъ Высочества съѣли въ шляпку, и отправились на Шведскій фрегатъ *Жозефина*, пришедшій на дняхъ изъ Средиземнаго Моря съ корветомъ *Наядю*. Оба судна сѣи найдены Его Высочествомъ въ отличномъ состояніи.

Въ пять часовъ пополудни Его Императорское Высочество былъ на обѣденномъ столѣ у Королевы, а въ половинѣ десятаго на вечеру у Ея Величества, на который была приглашена всѣ знатнѣйшія особы здѣшней столицы и дипломатической корпусъ.

Полуган на другое утро оставить Стокгольмъ, Государь Цесаревичъ, послѣ ужина, изволилъ проститься съ Ихъ Величествами Королемъ и Королевою. Его Величество съ Наслѣднымъ Принцемъ проводили Государя Наслѣдника до Его покоевъ.

10 (22) Іюня. Поутру, въ десять часовъ, Государь Цесаревичъ, въ сопровожденіи Наслѣднаго Принца и свиты, выѣхалъ изъ столицы въ Готенбургъ. Въ половинѣ 4-го Ихъ Высочества прибыли въ Тюльгарнъ (Tollgaren), въ 70 верстахъ отъ Стокгольма, гдѣ ожидала Ихъ Высочества Наслѣдная Принцесса. Послѣ обѣда, простившись съ Ея Королевскимъ Высочествомъ, отправились въ дальнѣйшій путь, и продолжали оный до слѣдующаго утра.

Проѣхавъ городъ Норкепингъ (Norköping), поутру 11-го Іюня, Ихъ Высочества, въ десять часовъ остановились въ лагерѣ при мѣстечкѣ Бергъ, гдѣ изволили смотрѣть два гренадерскіе полка. Въ недалекомъ разстояніи отъ Берга Ихъ Высочества вышли изъ экипажей, и съѣли на пароходѣ въ Готскомъ Каналѣ (Götha Canal). Отсюда дальнѣйшій путь былъ по каналу чрезъ Боренсгультское (Bogenshult) шлюзы до озера Веттерна. При впаденіи канала въ озеро Ихъ Высочества изволили останавливаться въ мѣстечкѣ Мотала, для обозрѣнія фабрики чугунныхъ и желѣзныхъ издѣлій, принадлежащей обществу Готскаго Канала. Послѣ чего Ихъ Высочества снова съѣли на пароходѣ, и въ половинѣ 7-го отправились по озеру Веттерну въ направленіи къ крѣпости Карлсборгъ (Karlsborg). Плаваніе по озеру было самое благопріятное; пароходъ остановился у крѣпости въ 9½ часовъ. Ихъ Высочества, при пушечныхъ выстрѣлахъ, были встрѣчены на пристани мѣстнымъ начальствомъ. На площади былъ построенъ Скарборгскій полкъ, который, отдавъ честь Ихъ Высочествамъ, прошелъ потомъ церемоніальнымъ маршемъ. Послѣ чего Высokie Путешественники вошли въ Королевскій павильонъ для ночлега.

Поутру, 12-го Іюня. Ихъ Высочества осматривали въ подробностяхъ крѣпостныя работы, и въ 11 часовъ отправились по сухопутному тракту въ Тральету (Tralhösta). Въ Аксвалльской долині (Axvall) Ихъ Высочества заѣзжали въ лагерь Вестроготскаго пѣхотнаго полка. Въ 9 часовъ вечера прибыли въ Тральету.

13 (25) Іюня. Въ 9 часовъ утра Ихъ Высочества изволили осматривать каналъ Тральетскій. Каналъ сей, проведенный частію чрезъ гранатную скалу, возвышается надъ поверхностію рѣки на 114 футовъ. На семь устроены восемь шлюзовъ. Государь Цесаревичъ

и въ Jego osobie, całego zgromadzenia uczonego. O godzinie szóstej Ich Wysokości wyjechali do Upsali, i ujechawszy około czterech mil, przybyli do Oësterby, majątności należącej do jednego z właścicieli kopalni Danemorskich. Obejrzawszy znajdujące się tu fabryki robienia żelaza i topienia syrowcu, jako też i process stali cymentowanej, Ich Wysokości raczyli wejść do przygotowanych przez gospodarza dla Ich noclegu pokojów.

Dnia 8-go Czerwca, Ich Wysokości jeździli do Danemory, odległej o 3 wiorsty od Oësterby. Kopalnie żelaza w Danemory należą do najbogatszych i najlepszych w Szwecyi. Najjaśniejsi Goście raczyli obejrzyć cały process roboty górniczej w głównej kopalni, której największa głębokość rozciąga się do 500 stóp. Przy Ich Wysokościach, za pomocą prochu, dla oddzielenia kamieni, uskuteczono kilka eksplozji.

Jadąc napowrót z Danemory do Stokholmu, Ich Wysokości raczyli zatrzymywać się w starożytnej Upsali, na górce, nazywanej mogiłą Odyna, gdzie zgromadzili się wszyscy Professorowie i Studenci Uniwersytetu, ażeby raz jeszcze powitać Najjaśniejszych Gości.

Dnia 9 (21) Czerwca. O południu CESARZEWICZ Jego Mość raczył być w znajdującej się tu przy Poselstwie Rossyjskiem cerkwi, gdzie wysłuchał krótkich modłów i ucałował krzyż święty. Ztąd jeździł oglądać Dom Zgromadzenia Dworzańskiego (Ridershuse). Odwiedzivszy potem Królewica Następcę, CESARZEWICZ Jego Mość, razem z Jego Królewską Wysokością, był w muzeum pałacowem, zawierającem znaczny zbiór obrazów i robót snicerskich. Potem Ich Wysokości siedli na szalupę i udali się na fregatę Szwedzką *Jozefinę*, która w tych dniach przybyła ze Szródziemnego Morza z korwetą *Najudą*. Oba te okręty Jego Wysokość znalazł w odznaczającym się stanie.

O piątej z południa Jego CESARSKA Wysokość był u Królowej na obiedzie, a o pół do dziesiątej na wieczorze, na który były zaproszone wszystkie znakomitsze osoby tutejszej stolicy i ciała dyplomatyczne.

Mając zamiar opuścić nazajutrz Stokholm, CESARZEWICZ Jego Mość, po wieczery, raczył pożegnać się z Najjaśniejszym Królem i Królową. Król Jego Mość z Xięciem Następcą Tronu przeprowadzali CESARZEWICZA do Jego pokojów.

Dnia 10 (22) Czerwca. Z rana, o godzinie dziesiątej, CESARZEWICZ Jego Mość, w towarzystwie Xięcia Następcy i orszaków, wyjechał ze stolicy do Gottenburga. O pół do czwartej Ich Wysokości przybyli do Tollgaren, o 70 wiorst od Stokholmu, gdzie oczekiwała Ich Wysokości Xiężna Następczyna. Po obiedzie, pożegnawszy się z Jej Królewską Wysokością, udali się w dalszą podróż, którą odbywali do następnego rana.

Przejechawszy miasto Norköping, z rana 11-go Czerwca, Ich Wysokości, o godzinie dziesiątej zatrzymali się w obozie przy miasteczku Berg, gdzie raczyli obejrzyć dwa półki grenadyerów. W niedalekiej odległości od Bergu, Ich Wysokości wysiedli z pojazdów, i wstąpili na parochod w *Kanale Gotu*. Ztąd odbywali dalszą drogę kanałem przez szluzы Borenshultskie do jeziora Wetteru. Przy ujściu kanału do jeziora, Ich Wysokości raczyli zatrzymywać się w miasteczku Motola, dla obejrzenia fabryki wyrobów czugunnych i żelaznych, należącej do Towarzystwa Kanału Gotskiego. Potem Ich Wysokości znowu wsiedli na parochod, i o pół do siódmej udali się jeziorem Wetteru w kierunku ku twierdzy *Karlsborg*. Żegluga jeziorem była nader przyjemna; parochod stanął pod twierdzą o pół do dziesiątej. Ich Wysokości, przy wystrzałach z dział, byli spotkani na przystani przez zwierzchność miejscową. Na placu stał uszykowany półk Skarborgski, który, oddawszy honory Ich Wysokościom, przeciągnął potem ceremonialnym marszem. Po czym Najjaśniejsi Goście weszli do Królewskiego pawilonu na nocleg.

Z rana, 12-go Czerwca. Ich Wysokości oglądali szczegółowie roboty twierdzowe, a o godzinie jedenastej wyjechali lądowym traktem do Tralhösta. Na dolinie Axvallskiej, Ich Wysokości zajeżdżali do obozu Westrogotskiego półku pieszego. O dziewiątej wieczorem przybyli do Tralhösty.

Dnia 13 (25) Czerwca. O dziewiątej z rana Ich Wysokości raczyli oglądać kanał Tralhöstski. Kanał ten, przeprowadzony częścią przez skałę granitową, wznosi się nad powierzchnią rzeki na 114 stóp. Na nim znajduje się ośm szluzów. CESARZEWICZ NASTĘPCА raczył

саревичъ изволилъ присутствовать при проводѣ купеческаго судна чрезъ оный. Потомъ Ихъ Высочества пошли къ порогамъ, образуемымъ рѣкою Гета-Эльфъ (Götha-Elf), почти при самомъ выходѣ своемъ изъ озера Венерна (Wenern). Неподалеку отъ водопадовъ, въ гротъ скалы, изсѣченны имена знатныхъ особъ, посѣщавшихъ мѣста сїи: свисхода на предложеніе Наслѣднаго Принца; Его Императорское Высочество начертало тутъ и Свое имя.

Въ полдень Ихъ Высочества отправились по тракту въ Готенбургъ. Государь Цесаревичъ, желая видѣть быть простаго народа въ здѣшнемъ краѣ, изволилъ входить въ крестьянскій домъ, неподалеку отъ станціи Эксель. Въ восемь часовъ вечера, при пущечной пальбѣ и звонѣ колоколовъ, Ихъ Высочества, пріивѣтствуемые многочисленною толпою, въѣхали въ Готенбургъ. У дома Губернаторскаго, назначеннаго для Высокихъ Посѣтителей, стоялъ эскадронъ гусаровъ Наслѣднаго Принца полка, а на площадяхъ, чрезъ которыя проѣзжали, были расположены Готскій артиллерійскій полкъ.

Послѣ представленія мѣстнаго начальства и знатнѣйшихъ жителей, былъ поданъ ужинъ, по окончаніи коего военная музыка играла подъ окнами дома: къ ней присоединился хоръ, составленный изъ любителей, и проѣлъ стихи, сочиненные на случай прібытія Ихъ Высочества. При доавленіи Ихъ Высочества у окна, громкія восклицанія не преставали пріивѣтствовать Высокихъ Гостей.

По утру, 14 (26) Іюня, Ихъ Высочества изволили осмотрѣть двѣ артиллерійскія батареи и Лейбъ-Эскадронъ гусарскаго Принца Наслѣднаго полка, а въ часъ пополудни были на завтракъ, данномъ Готенбургскимъ градскимъ обществомъ. Во время стола, за коимъ находилось около 200 человекъ, были провозглашены Наслѣднымъ Принцемъ тосты: за здравіе Государя Императора и Государя Цесаревича. Его Императорское Высочество отвѣчалъ тостомъ: за здравіе Короля Шведскаго и Наслѣднаго Принца; послѣ сего ихъ Высочества вмѣстѣ провозгласили тостъ въ честь города Готенбурга. При каждомъ изъ сихъ тостовъ, кромѣ послѣдняго, были пѣты на сей случай сочиненные стихи.

Въ четыре часа Государь Цесаревичъ, сопровождаемый Его Королевскимъ Высочествомъ, отправился въ Гавань, на пароходъ *Гильфъ* (Hulfe), назначенный для перѣзда Его Императорскаго Высочества, со свитою, въ Копенгагенъ. Наслѣдный Принцъ Шведскій, проводивъ Государя Цесаревича до маяка Винго (Vingo), въ шесть часовъ простился съ Его Императорскимъ Высочествомъ.

Пароходъ вышелъ въ море при благопріятной погодѣ. Его Императорское Высочество, по благополучномъ плаваніи чрезъ Категатъ и Зундъ, прібылъ въ Копенгагенъ въ вождельномъ здравіи на слѣдующій день, 15 (27) Іюня, въ часъ пополудни. (С.П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 13-го Іюля.

Ея Величество Императрица Всероссійская ежедневно осматриваетъ прекрасныя окрестности Фюрстенштейна. 6-го сего м. Ея Величество изволила быть въ Шарлоттенбрунѣ и Кинау, въ сопровожденіи супруги Прусскаго наследнаго Принца. Государыня Императрица, желая полюбоваться прекраснымъ видомъ съ Фидрихсъ-Гёте, изволила пробывать тамъ довольно долгое время. Съ этого мѣста вся окрестность представляетъ самой живописный видъ. Известный здѣсь по своимъ глубокимъ свѣдѣніямъ въ геогнозіи и минералогіи, аптекарь Бейнертъ, имѣлъ счастье означать Ея Императорскому Величеству все мѣста, представляющіяся взору. Въ замкѣ Кинау, августѣйшая путешественница изволила кушать и соблаговолила приказать представить Себѣ владѣльца означеннаго замка, Г-на Энгель. На возвратномъ пути Ея Императорское Величество снова посѣтила Шарлоттенбрунъ, осматривала заведеніе братьевъ Дерингъ и изволила пить тамъ чай. Во время путешествія Ея Величества, стояла прекрасная погода. (О.Г.Ц.П.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 6-го Іюля.

Вчера въ засѣданіи Перовъ, члены Палаты согласились на отпускъ требуемой Министрами суммы, для Африканскихъ владѣній, большинствомъ 103 голосовъ противъ 8. Сегодня безъ преній приняты бюджеты для Министерствъ Финансовъ и Юстиціи. Потомъ Палата разсматривала бюджетъ для Министерства Иностранныхъ Дѣлъ, но рѣшеніе оной по сему предмету, до отхода почты не было еще извѣстно.

— Изъ Тулона пишутъ отъ 30 п. м. слѣдующее: „Вчера носились слухи, что Англійскій флотъ, стоя-

быдъ obecнымъ przeprowadzeniu przezeń statku kupieckiego. Potemъ Ichъ Wysokości udali się ku progom, uformowanymъ rzeką Götha-Elf, przy samémъ prawie swoimъ wyjściu zъ jeziora Wenern. Nie daleko od wodospadów, w gracie skały, wyrżnięte są imiona znakomitychъ osób, które odwiedziły te miejsca: przychylając się do przełożenia Królewica Tronu, Jego Cesarska Wysokość zapisał tu i Swoje Imię.

O południu Ichъ Wysokości, wyjechali traktemъ do Gothēnburga. Cesarzewiczъ Jego Mość, chcącъ widzieć bytъ prostego ludu wъ tutejszymъ kraju, raczyłъ zachodzić do domu włościańskiego, niedaleko od stacyi Exel. O ósmej wieczoremъ, przy wystrzałachъ zъ działъ i odgłosie dzwonów, Ichъ Wysokości witani przezъ liczny tłumъ ludu, wjechali do Gothēnburga. Przedъ domemъ Gubernatora, przeznaczonymъ dla Najjaśniejszychъ Gości, stałъ szwadronъ huzarówъ półku Królewica Następcy, a na placach, przezъ które przejeżdżali, byłъ rozłożony Gothajski półkъ artylleryi.

Po przedstawieniu się Zwierzchności miejscowej i znakomitszychъ mieszkańców, dana była wieczerza, po której muzyka wojskowa grała podъ oknami domu; do niej przyłączyłъ się chórъ, złożony zъ amatorów, który śpiewałъ wiersze, ułożone zъ okoliczności przybycia Ichъ Wysokości. Za ukazaniem się Ichъ Wysokości u okna, grzmiące okrzyki nie ustawały witać Najjaśniejszychъ Gości.

Z rana 14 (26) Czerwca, Ichъ Wysokości raczyli obejrzećъ dwie baterye artylleryi i przyboczny szwadronъ półku Huzarówъ Xięcia Następcy, a o pierwszej zъ południa byli na śniadaniu, danémъ przezъ obywateli miasta Gothēnburga. W czasie stołu, u którego znajdowało się około 200 osob, spełnione były przezъ Królewica Następcę toasty: za zdrowie Cesarza Jego Mości i Cesarzewicza Jego Mości. Jego Cesarska Wysokość odpowiedziałъ toastemъ: za zdrowie Króla Szwedzkiego i Xięcia Następcy; potemъ Ichъ Wysokości razemъ spełnili toastъ na cześć miasta Gothēnburga. Przy każdymъ zъ tychъ toastów, próczъ ostatniego, śpiewane były ułożone na tę okoliczność wiersze.

O godzinie czwartej Cesarzewiczъ Jego Mość, przeprowadzany przezъ Jego Królewską Wysokość, udałъ się do portu, na parochodъ *Hulfe*, przeznaczony na podróżъ Jego Cesarskiej Wysokości, zъ orszakiemъ, do Kopenhagi. Xiąże Następcа Tronu Szwedzkiego, przeprowadzwszy Cesarzewicza Jego Mości do latarni morskiej Vingo, o godzinie szóstej pożegnałъ się zъ Jego Cesarską Wysokością.

Statekъ parowy wyszedłъ na morze wśródъ przyjemnej pogody. Jego Cesarska Wysokość, po szczęśliwej żegludze przezъ Katęgatъ i Sund, przybyłъ do Kopenhagi wъ požądanémъ zdrowiu nazajutrzъ, 15 (27) Czerwca o godz. pierwszej zъ południa. (P.P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Berlin, 13-go Lipca.

NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA Rossyjska zwiedza codziennie piękne okolice Fürstensteinu. W dniu 6 b. m. była NAJJAŚNIEJSZA PANI w Charlottenbrun i Kynau, mającъ wъ swoimъ towarzystwie małżonkę Królewicza Następcy tronu. NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA, chcącъ się dokładnie przypatrzeć naderъ zajmującemu widokowi, raczyła czasъ niejaki przepędzić na Friedrichshöhe, zъ którego-to miejsca cała okolica przedstawia się wъ postaci malowniczej. Znany tu podъ względemъ głębokichъ wiadomości geognostycznychъ i mineralogicznych, aptekarzъ Beinert, miałъ zaszczytъ wymieniać NAJJAŚNIEJSZEJ PANI wszystkie szczegóły widzialne bezъ pomocy szkielef. W zamku Kynau raczyła jeść obiadъ Dostojna Monarchini; przytémъ dozwoliła Sobie przedstawicъ właściciela pomienionego miejsca, P. Enger. Powracającъ zwiedziła NAJJAŚNIEJSZA PANI razъ jeszcze Charlottenbrun, oglądała zakłady braci Döringъ i raczyła przyjąć herbatę. Piękne i czyste powietrze sprzyjało tej podróży. (G.R.K.P.)

F r a n c y a.

Paryż, dnia 6 Lipca.

Izba Parówъ uchwaliła wczora, większością głosówъ 103 przeciwъ 8, żądany przezъ Ministrówъ kredytъ dla posiadłości afrykańskich; dziś przyjęła bezъ sporówъ budżety dla Ministeriówъ Skarbu i Sprawiedliwości; przystąpiła następnie do rozbioru budżetu Ministeriumъ Sprawъ Zagranicznych, leczъ rezultatъ przedъ odejściemъ poczty nie byłъ jeszcze wiadomy.

— Donoszą zъ Tulonu podъ dnierzъ 30 z. m. Wczorano mówiono powszechnie, że flota angielska, stojąca wъ

щій въ нашей Гавани, снимется съ якоря. Въ самомъ дѣлѣ Адмиралъ Сиръ-Робертъ-Стопфордъ сообщилъ морскому префекту, что выйдетъ изъ Гавани 3-го Юля, но въ послѣдствіи отложилъ отъѣздъ свой, по причинѣ лестваго пріема, который сдѣлать былъ ему въ этой Гавани. Въ слѣдствіе сей острочки дѣлаются съ большою поспѣшностію приготовления для праздника, которое жители хотятъ дать Адмиралу 7-го числа сего мѣсяца. — Для помѣщенія многочисленнаго собранія, 300 человекъ работниковъ строятъ деревянный балаганъ на площади *Champ des batailles*. Гавань наполнена теперь судами; множество народа спѣшитъ видѣть англійскіе корабли, экипажъ которыхъ радушно принимаетъ любопытныхъ посѣтителей.

7-го Юля.

Изъ членовъ Палаты Перовъ образовался верховный судъ для разсмотрѣнія дѣла поручика Лети. Снаружи, Палата не приняла никакихъ мѣръ предосторожности, во внутри оной было болѣе обыкновеннаго вознухъ. Въ 12-ть часовъ, подсудимый предсталъ предъ еудомъ, въ сопровожденія двухъ жандармовъ, за нимъ слѣдовали адвокатъ его Г-нъ Мишель. На мѣстѣ занимаемомъ обыкновенно Министрами, сидѣлъ Генеральный Прокуроръ Г-нъ Франъ-Карре. Около 160 Перовъ присутствовало на засѣданіи. На предварительные вопросы, подсудимый объявилъ, что имѣетъ 25 лѣтъ отъ роду, родился въ Лоріенъ, имѣетъ постояннаго занятія, и дѣйствительно сочинилъ известную брошюру, напечаталъ оную въ числѣ 10,000 экземпляровъ и всѣ роздалъ. Г-нъ Мишель требовалъ отсылки дѣла пор. Лети въ подлежащій судъ, подсудимый же прочелъ свое оправданіе, на которое генеральный прокуроръ отвѣтствовалъ. Полагаютъ, что Палата еще сегодня обнародуетъ приговоръ.

— Военный Англійскій пароходъ *Confiance* прибылъ въ Тулонъ. Говорятъ, что онъ доставилъ очень важныя депеши съ Востока.

— Одна изъ здѣшнихъ газетъ утверждаетъ, что Маршалъ Удино приметъ команду войска въ лагерь при Люневиллѣ.

— Во время траурнаго молебствія при погребеніи Генерала Таксо, находилось у церковныхъ воротъ два Турецкихъ офицера, дававшихъ значительное подаваніе нищимъ. Известно, что коранъ запрещаетъ посягать на новѣрческія святины. Послѣ совершенія молебствія они провозжали тѣло на кладбище.

— *Messenger* увѣряетъ, что значительное число крестьянъ южной Франціи собирается итти въ Алжиръ, особенно съ того времени какъ Маршалъ Ваде объявилъ, что онъ теперь можетъ обезпечить для Колонистовъ и вообще для всѣхъ земледѣльцевъ, сильное покровительство. Выходцевъ такихъ наиболее въ Варскаго Департамента.

— Въ *Journal des Débats* помѣщено извѣстіе изъ Александріи отъ 6 Юня, о томъ, что Французскій и Англійскій Консулы имѣли продолжительное совѣщаніе съ Вице-Королемъ, во время котораго сей послѣдній объявилъ имъ, что настало уже время прекратить скрытную войну, которую ведетъ съ нимъ Султанъ, что онъ долженъ упредить своимъ потомкамъ наследственное обладаніе Египтомъ, и что лучшимъ средствомъ для сего есть избавиться отъ зависимости Порты. Онъ присоветовалъ, что сохранить обязанности свои въ отношеніи къ Франціи и Англии, но что державы сіи, для собственныхъ выгодъ не должны бы были препятствовать ему въ исполненіи сего намѣренія. Мехмедъ-Али отъѣзжаетъ въ Сеннары, откуда возвратится въ Октябрѣ мѣсяцѣ и потому онъ отложилъ исполненіе сего намѣренія, до своего возвращенія, желая дать время консуламъ снестись съ своими дворами о ихъ съ нимъ разговорѣ, и чтобы получить положительный отвѣтъ на сдѣланныя имъ предложенія.

Байонна, 3-го Юля.

На основаніи писемъ полученныхъ изъ Валладолиды, неподтверждается извѣстіе о пораженіи причиненномъ отряду войска Королевы въ окрестностяхъ Лодозы. Извѣстія изъ сего послѣдняго города и изъ Вианы сообщаютъ, что Карлисты кажутся опять хотѣть перейти за Эбръ. — Нынѣшній главный вождь Карлистскаго войска, Генераль Марото, занимается строгимъ осмотромъ арміи Донъ-Карлоса, который предалъ суду Генерала Герге за пораженіе понесенное при Пенъсасеррадѣ. Кажется, что Донъ-Карлосъ не вѣритъ уже ни одному изъ своихъ Генераловъ, кромѣ Марото и Кабреры.

— Изъ Эстеллы увѣдомляютъ, что Карлисты сосредоточиваютъ тамъ свои силы, причѣмъ денно и ночно занимаются укрѣпленіемъ всѣхъ прилежащихъ горъ. Карлистскіе солдаты оказываютъ большое удовольствіе а жители всѣ почти оставляютъ городъ отправляясь въ Амескоасъ. До 29 Юня Донъ-Карлосъ находился еще въ Элорріо.

нашей пристани, поднесіе котвице. Рзeczywiście Admirał Sir Robert Stopford doniósł Prefektowi morskiemu, że w dniu 3 Lipca miał odpłynąć, ale odkłada podróż do g. t. m. z powodu nader grzeźnego przyjęcia, jakiego w tej przystani doznał. W skutku tego przyrzeczenia robią przygotowania z największą usilnością do świetnej uczty, którą pragną dać Admirałowi w dniu 7 b. m. Dla pomieszczenia licznego zgromadzenia, 300 robotników buduje drewniany namiot na placu *Champ des batailles*. Przystań jest w tych dniach przepelniona statkami: tłumy bowiem ludu śpieszą oglądać okręty angielskie i są przyjmowane od osady z największą uprzejmością.

Dnia 7.

Izba Parów już się urządziła jako sąd najwyższy, dla rozpoznawania sprawy Porucznika Laity. Zewnątrz Izby nie przedsięwzięto żadnych szczególnych kroków ostrożności, wewnątrz tylko znajdowało się więcej woźnych, niż zwyczajnie. O 12 okazał się obwiniony w towarzystwie dwóch żandarmów, po nim wszedł jego obrońca P. Michel. Na ławce Ministrów, zasiadł Jeneralny Prokurator P. Franc-Carré. Około 160 parów było obecnych. Po przedwstępnych zapytaniach, odpowiedział Laity: że ma lat 25, urodził się w Lorient, niczem się nie trudni i jest autorem ulotnego pisma, którego 10,000 exemplarzy wydrukował i rozdał. P. Michel wniósł excepcją niewłaściwości sądu, oskarżony zaś przeczytał swoją obronę, na którą mu jeneralny prokurator odpowiedział. Sądzą, że Izba dziś jeszcze wyrok ogłosi. (G.R.K.P.)

— Wojenny statek parowy Rządu Angielskiego *Confiance*, zawinął do Tulonu. Mówią, że przywiózł bardzo ważne depesze ze Wschodu.

— Jedna z gazet tutejszych zapewnia, że Marszałek Oudinot, obejmie dowództwo wojska w obozie pod Luneville.

— Podczas żałobnego nabożeństwa na pogrzebie Jenerała Haxo, znajdowało się dwóch Oficerów Turckich u drzwi kościoła, gdzie dawali dosyć hojną jałmużnę ubogim. Jak wiadomo, Koran zabrania im zwiedzać obce kościoły. Po skończonem nabożeństwie towarzyszyli pogrzebowemu orszakowi aż na cmentarz.

— *Messenger* zapewnia, że znaczna liczba wieśniaków południowej Francyi, wybiera się do Algieru, zwłaszcza od czasu, jak Marszałek Valée oświadczył, że teraz jest w stanie zapewnić osadnikom i w ogólności wszystkim rolnikom, silną opiekę. Takich wychodniów wybiera się najwięcej z departamentu *Var*.

— *Journal des Débats*, umieścił wiadomość z Alexandryi z dnia 6 Czerwca, że Konsulowie Francuzki i Angielski mieli długą z Vice-Królem naradę, w której im tenże oświadczył: iż nadszedł już czas, w którym powinnaby ustać tajemna wojna, jaką z nim Sułtan prowadzi, że musi zapewnić swej rodzinie dziedziczne posiadanie Egiptu, że najskuteczniejszym do tego środkiem, jest uwolnienie się od zależności Porty. Dodał przytém, że niezapomina o winnych względach dla Francyi i Anglii, lecz że właśnie jest tych mocarstw interesem, dobrze zrozumianym, nie stawiać mu przeszkód w wykonywaniu zamierzonych planów. Mehmed-Ali wyjeżdża do Sennaaru, skąd wróci w miesiącu Październiku, odłożył zatem tę ważną sprawę, aż do swego powrotu, chcąc dać czas Konsułom, uwiadomić właściwe rządy o szczegółach, mianej z nim rozmowy i pozyskać odpowiedź stanowczą na jego przetożenia.

Bayonna, 3 Lipca.

Na zasadzie listów otrzymanych z Valladolidy, potwierdza się wiadomość o klęsce, zadanej oddziałowi wojska Królowy, w okolicach Lodosy. Doniesienia z tego ostatniego miasta i z Viány, mówią, że Karoliści zdają się znowu mieć ochotę spróbować przejścia za Ebro. — Teraźniejszy naczelnny wódz wojska Karolistowskiego, Jenerał Maroto, zajmuje się ściśłym przeglądem zbrojnejsity Don Karłosa, który oddał pod sąd Jener. Guergué, za klęskę poniesioną pod Peñacerrada. Zdaje się, że Don Karłos nie dowierza już żadnemu ze swoich Jenerałów, wyjąwszy Jenerałów Maroto i Cabrera.

— Z Estelli dowiadujemy się, że Karoliści koncentrują pod tém miastem sity swoje, przyczém pracują dniem i nocą nad obwarowaniem wszystkich wzgórz przyległych. Żołnierze karolistowscy okazują wiele nienkontentowania, a mieszkańce niemal wszyscy opuszczają miasto udając się do Amescoas. Do dnia 29 Czerwca, znajdował się Don Karłos jeszcze w Elorrio.

— Известія изъ Сень-Себастьяна простираются до 28 Июня. За нѣсколько предъ тѣмъ дней, перешло на сторону Муѣггорри 154 вооруженныхъ Наварцевъ, а кромѣ того, онъ ожидаетъ перехода 18 высшихъ Карлистскихъ офицеровъ, съ которыми уже началъ переговоры. Они общаются привести съ собою значительныя отряды войска, находящіяся подъ ихъ командою. Известной Бискайскій командиръ Кастро началъ даже уже съ нимъ переговоры. Вообще переходить къ нему болѣе Наварцевъ, нежели Ганнуэскойцевъ, потому, что Карлисты болѣе недовѣрчивы къ послѣднимъ, и строго наблюдаютъ сію провинцію. (G. C.)

А н г л и я.

Лондонъ, 6 го Июля.

Извѣстіе о намѣреніяхъ Египетскаго Вице-Короля сдѣлать себя независимымъ, произвело здѣсь большое впечатлѣніе; полагаютъ, что Европейскія Державы немоглибы быть равнодушными свидѣтелями войны между Портою и Египтомъ. Вообще имѣть здѣсь перевѣсъ мнѣніе, что не должно допустить, чтобы Египетъ отделился отъ Турціи, ибо, такимъ образомъ послѣдняя былабы очень ослаблена и принуждена былабы прибѣгнуть къ покровительству сосѣдей — Когда 2 ч. с. м. Лордъ Брумъ спросилъ въ Верхней Палатѣ перваго Министра по сему предмету, то онъ отвѣчалъ, что правительство неимѣетъ еще официальныхъ извѣстій отъ своего Консула, впрочемъ кажется вѣрно то, что Мегмедъ-Али раньше или позже рѣшится на подобныя мѣры.

— Присланная изъ Константинополя отъ Султана поздравительная грамота привлекаетъ общее вниманіе. Грамота сія имѣетъ 36 дюймовъ длины и отъ 3-хъ до 4-хъ д. ширины, написана весьма старательно; а по полямъ оной изображено имя Султана, со всеми его титулами. Она была запечатана гербовою печатію Султана въ конвертъ, который находился въ аломъ бархатномъ мѣшкѣ, съ богатыми золотыми шитьемъ.

— Въ минушіи понедѣльникъ Герцогъ Немурскій и Маршалъ Сульта осматривали большую пивоварню Баркалея и Черкинса, церковь Св. Павла и Лондонскую Гавань. При видѣ памятника, воздвигнутаго Генералу Муру, Маршалъ сказалъ: „я на пѣдъ битвы привыкъ любить и уважать этого героя и оплакивалъ его кончину какъ смерть брата или друга.“

— Парадные экипажи иностранныхъ чрезвычайныхъ посланниковъ упражнены были, во время коронаціи, болѣею частію, парю лошадей; только Нидерландскій и Белгійскій посланники ѣхали шестернею, а Испанскій четвернею. Карета Турецкаго посланника, синебагроваго цвѣта, украшена была восходящимъ солнцемъ и луною, а внутри выбитая матерію малинового и желтаго цвѣта. Ливрея сдѣлана была на Европейскій покрой. У Маршала Сульта была карета темно-синяго цвѣта съ вызолоченными украшеніями; по обѣимъ сторонамъ кареты изображены были гербы и ордена купно съ Маршалскимъ жезломъ. Внутренняя обивка оной была атласная, тѣлеснаго и пунцоваго цвѣта, а ливрея светло-коричневаго. Карета Князя Палмеллы была светло-зеленая съ серебряными украшеніями и съ зеленою ливреею; внутри выбита была бѣлымъ атласомъ съ розовыми полосами. Шведскаго посланника экипажъ былъ синебагроваго цвѣта, съ синею и желтою внутри обивкою. Сардинскій посланникъ, маркизъ Бриньоль, ѣхалъ въ каретѣ темно-шоколаднаго цвѣта съ бѣлыми украшеніями, обдѣланной внутри малиновою камкою; ливрея его: верхнее платье зеленое, а прочее бѣлое. Карета Ганноверскаго посланника, Графа Альтенъ, оливковаго цвѣта, съ коричневою внутри обивкою, имѣла ливрею малиноваго цвѣта, съ бѣлымъ исподнимъ платьемъ. Князь Путбусъ имѣлъ егерей въ зеленомъ одѣянн, ливрею темно-коричневаго цвѣта и желтую карету, богато вызолоченную, съ слурками, представляющими подобіе розы, дятлины и ренейника, принадлежностей Англійскаго герба. У маркиза Миллфлоресъ былъ экипажъ темно синяго цвѣта, обитый внутри малиновою камкою, а ливрея бѣлая. У Барона Капеллена: ливрея была голубая съ желтымъ, и желтая карета. У Князя Шварценберга: карета желтая, съ голубыми украшеніями, ливрея голубая съ краснымъ исподнимъ платьемъ. Графъ Строгановъ ѣхалъ въ каретѣ сине-багроваго цвѣта; прислуга его была въ красной ливреѣ и желтыхъ жилетахъ. Князь де Линь имѣлъ карету темно-сине-багроваго цвѣта, съ богатыми золотыми украшеніями, красную ливрею съ желтыми обшлагами и серебряною бахрамою. О экипажѣ Неаполитанскаго чрезвычайнаго посланника, въ Англійскихъ газетахъ ничего не упоминается, потому, что онъ ѣхалъ въ томъ самомъ экипажѣ, въ коемъ обыкновенно пріѣзжалъ ко двору пребывающій въ Лондонѣ Неаполитанскій посланникъ.

— Doniesienia z San - Sebastian, dochodzą do d. 28 Czerwca. Kilka dni pierwiej przeszło na stronę Muñagorrego 154 Nawarczyków uzbrojonych, a prócz tego zapowiedziano mu bliskie przybycie 18 wyższych Oficerów Karolistowskich, z którymi rozpoczął już stosowne układy. Obiecują oni przyprowadzić z sobą znaczne oddziały z wojska, pod ich rozkazami teraz będącego. Nawet znany dowódzca biskajski Castro, rozpoczął już układy z Muñagorrem. W ogólności przechodzi do niego więcej Nawarczyków, jak Guipuskoanów, ale to z tej przyczyny, że Karolisci więcej niedowierzają ostatnim i ściślej strzegą tej prowincyi. (G.C.)

А н г л и я.

Лондонъ, дня 6-го Липца.

Видомость о замиарахъ Vice-Крѣла Египта, зрѣния сія независтымъ, sprawia tu mocne wrażenie: jest bowiem mniemanie, że Mocarstwa Europejskie nie mogłyby być obojętymi świadkami wojny między Portą a Egiptem. W ogólności przeważa tu zdanie, iż niewypada dopuszczać oddzielenia się Egiptu od Turcyi, bo przez to byłaby ta ostatnia znacznie osłabiona i w potrzebie szukania opieki sąsiedniej. — Gdy dnia 2 b. m. zapytał Lord Brougham w Izbie Wyższej pierwszego Ministra w tym przedmiocie, odpowiedział tenże, iż Rząd nie ma jeszcze urzędowych doniesień od konsula swego, zdaje się wszelako rzeczą niezawodną, że Mehmed-Ali, wcześniej, czy później, chwyci się kroków podobnych.

— Pismo z powinszowaniem koronacyi, nadesłane ze Stambułu, jest przedmiotem powszechnego zajęcia. Długość tego aktu wynosi 36 cali, szerokość od 3 do 4. Pismo jest starannie wykończone, a u brzegu jego jest wypisane imię Sultana, ze wszystkimi tytułami. Sam list był w kopercie, zapieczetowanej herbami Sultana, która znajdowała się w worku axamitnym purpurowym, bogato złotem haftowanym.

— W zeszły poniedziałek zwiedzał Xiążę Némours z Marszałkiem Soult wielki browar Barcalay i Perkins, londyński port i kościół S. Pawła. Na widok pomnika, wzniesionego Jenerałowi Moore, rzekł Marszałek, że nauczył się szacować i uwielbiać tego bohatera na placu bitwy, i że jego zgon opłakiwał, jakby stratę brata i przyjaciele.

— Paradne powozy posłów nadzwyczajnych, zaprzężone były w dniu koronacyi po większej części w parę koni; tylko Posłowie Niderlandzki i Belgijski mieli powozy poszostne, a Hiszpański, poczwórny. Kareta Turецкаго Posła była niebiesko-karminowa, ozdobiona wschodzącym słońcem i żmigłcem, wewnątrz obita materją karmazynową i żółtą. Liberya była krojem europejskim. Marszałek Soult miał karetę ciemnoniebieską, ze złotem ozdobami; po obu jej stronach umieszczone były herby i ordery Marszałka łącznie z butawą. W środku wybita była atlasem cielistym i pąrowym; Liberya jasno-brunatna. Kareta Xięcia Palmella jasno-zielona, ze srebrnymi ozdobami i z liberyą zieloną, była wewnątrz wybita białym atlasem w różowe pęgi. Posel Szwedzki miał pojazd niebiesko-karminowy, wewnątrz niebieską i żółtą materją obity. Posel Sardyński Marg. Brignoles, przyjechał karetą ciemno-czokoladową, z białymi ozdobami, jej wnętrze było karmazynowo-adamszkowe. Strój zwierzchni liberyi zielony, reszta ubrania białe. Oliwkowa kareta Hannoverского Posła Hr. Alten, wybita brunatną materją, odznaczała się liberyą karmazynową z białym dółcem ubraniem. Xiążę Putbus miał strzelców zielono ubranych liberyą ciemno-brunatną, karetę żółtą, mocno wyłancaną, ze sznurami przedstawiającymi ośle, koniczynę i osiet, godła angielskiego herbu. Marg. Miraflores pojazd ciemno-niebieski, wybity karmazynowym adamszkim, z białą liberyą. Barona Capellen liberya niebieska z pomarańczowym, i tegoż koloru karéta. Xiążę Szwarценberg miał karetę żółtą, z niebieskimi ozdobami, niebieską liberyą z dalszemi ubraniami purpurowém. Hrabia Strogonow: niebiesko-karminową karetę, liberyą purpurową z żółtymi kamizelkami. Xiążę de Ligne: ciemno-niebieską karminową karetę, suto złotem ozdobioną, liberyą purpurową z żółtymi obzłagami i srebrnymi frendzlami. O pojedyncie Posła Neapolitańskiego nie dzienniki angielskie nie donoszą, bo była też sama, jaką zwyczajnie jeździł na uroczystości dworskie mieszkający w Londynie Posel tego narodu.

7-го Июля.

Вчера у Маршала Сульта былъ великолѣпный балъ, на которомъ находилось болѣе 12,000 особъ. Въ числѣ знаменитыхъ посѣтителей были: Герцогиня Глочестерская, семейство Герцога Кембриджскаго; Герцогъ Суссекскій, Герц. Немурскій, Герц. Эрнестъ Гессенъ Филипсталъ, Герц. Саксенъ-Кобургскій, Князь Лейнингенъ, Герц. Нассаускій, вмѣстѣ съ Наслѣдникомъ и Принцемъ Мавриціемъ, всѣ заграничные посланники съ членами миссій и высшее дворянство. Съездъ начался отъ 9½ и продолжался до перваго часа. Домъ занимаемый Маршаломъ былъ освѣщенъ снаружи рядами лампъ, а у подъезда горѣла большая звѣзда. Необъятная толпа народа собралась въ 10 часовъ и радостно приветствовала прибывшаго Герцога Веллингтона. Лѣстница украшена была алою драпировкою. — Въ главной залѣ, Маршалъ съ сыномъ принимали гостей. Танцовали въ двухъ залахъ; въ первой изъ нихъ игралъ оркестръ Страуса. Четыре смежныя залы предназначены были для отдыха и бесѣды. Во время ужина подали вызолоченный десертный сервизъ, превосходной работы, который цѣннятъ въ 10,000 фун. ст. Маршалъ получилъ его въ подарокъ отъ Наполеона.

— Новая серебряная и золотая монета, съ изображеніемъ Королевы, пущена уже въ обращеніе.

(О.Г.Ц.П.)

Испанія.

Мадридъ, 29-го Июня.

Нѣсколько дней слышно здѣсь о предполагаемомъ республиканскомъ заговорѣ, о которомъ предостережена Полиція безъименными письмами.

— Журналъ *España* увѣдомляетъ, что учрежденная въ Байоннѣ Junta Фуэрристовъ, предложила Мунигорри для его корпуса, бѣлую хоругву, съ надписью на одной сторонѣ *Mur* а на другой: *Fueros*. Президентомъ сей кунты Графъ Монтефуэртесъ. (G.C.)

Италія.

Римъ, 23-го Июня.

Переговоры Кардинала Бернетти съ Неаполитанскимъ Министромъ, Маркизомъ Делькаретто, касательно обозначенія пограничной линіи, а равно и раздѣла Княжествъ Беневенто и Понте-Корво, снова прерваны. Еслибы прѣцѣдствія, относительно опредѣленія границъ и были устранимы, то раздѣла Княжествъ представляеть такія затрудненія, что Кардиналъ Бернетти вынужденъ былъ представить обстоятельство сѣе на разсмотрѣніе собранія Кардиналовъ. Неаполитанское правительство хотѣло за означенными Княжества внести Папѣ деньги; собраніе же Кардиналовъ отвергло сѣе предложеніе, основываясь на коренномъ постановленіи, въ силу котораго церковная собственность не можетъ быть продаваема. Впрочемъ собраніе соглашается взять въ замѣнъ сихъ Княжествъ сопредѣленную съ церковною областію провинціи. Предложеніе Неаполитанскаго Министра, уступить Беневенто и Понте-Корво за земли, доставшіяся въ наслѣдство Неаполитанскому Королю отъ фамиліи Фернези, также отвергнуто. Маркизь выслалъ въ Неаполь варочнаго, испрашивая новыя по сему предмету распоряженія. Во время сихъ переговоровъ упоминаемо было также оверховой власти Папы надъ Неаполитанскимъ Королевствомъ, отъ которой Римскій дворъ добровольно отказаться не намѣренъ. (О.Г.Ц.П.)

Турція.

Константинополь, 18-го Июня.

Султанъ дѣлалъ смотръ нѣсколькимъ военнымъ кораблямъ, по посѣщеніи коихъ изъявилъ высокое свое удовольствіе за найденный имъ порядокъ. Флотъ, стоятъ еще въ готовности къ отходу; нѣсколько транспортныхъ судовъ подошло уже къ Дарданелламъ, для отплытія въ море; между тѣмъ совершенно прекратились военные слухи, такъ какъ иностранные посланники увѣрили Порту, что Мегмедъ-Али не нарушитъ спокойствія. Чтобы внушить большую важность къ своимъ увѣреніямъ и успокоить Порту, сверхъ того посланники Англійскій и Французскій объявили, что Державы ихъ вооружать значительную силу и поставятъ оную при Александріи, чтобы въ случаѣ, еслибъ Мегмедъ-Али несоблюдалъ спокойствія и думалъ о своей независимости, дѣйствовать противу него. Послѣ такого объясненія перестали наконецъ опасаться войны.

— Благодѣтельные плоды мира имѣютъ и здѣсь вліяніе на поощреніе земледѣлія и промышленности. Порты занимается теперь составленіемъ законовъ касательно земледѣлія, чтобы улучшить эту вѣтвь промышленности, чрезвычайно пренебреженную въ этой странѣ. Равнымъ образомъ обращено вниманіе и на горный промыселъ.

Dnia 7-го.

Wczorajszy bal u Marszałka Soult, był nader świetny; przeszło 12,000 osób na nim się znajdowało. Ze znakomitszych wymieniamy: Xiężnę Gloucester, całą rodzinę Xięcia Cambridge, Xięcia Sussex, Xięcia Nemours, Xięząt: Ernesta Heskó-Filipstał, Sasko-Koburg, Leiningen, Nassau, łącznie z Xięciem dziedzicznym, i Xięciem Maurycym, wszystkich zagranicznych posłów z całym składem poselstwa i członków wyższej szlachty krajowej. Karęty przybywały od 9½ do godziny pierwszej. Pałac Marszałka był zewnątrz oświetlony wstęgami złożonemi z lamp ciemnych, nad przysionkiem zaś jaśniała wielka gwiazda. Tłum nieprzejrzany ludu, zgromadził się przed pałacem około 10 godziny, i pozdroził z zapośem przybywającego Xięcia Wellingtona. Wschody ozdobione były karmazynowemi draperjami. W głównej sali Marszałek z synem przyjmowali gości; tańcowano we dwóch salach, w pierwszej grała orkiestra Straussa. Cztery boczne sale przeznaczone były na chłodniki i rozmowę towarzyską. Przy wieczery zastawiono do desseru, nader ozdobny wyłaczany serwis, ceniony 10,000 funtów szter., a więcej jeszcze jako dar, pochodzący od Napoleona.

— Nowa moneta złota i srebna z wizerunkiem Królowej, już została puszczona w obieg. (G.R.K.P.)

Hiszpania.

Madyt, 29-го Czerwca.

Od dni kilku słyhać tu o zamierzonym spisku republikańskim, o którym ostrzeżono policją przez bezimiennę listę.

— Dziennik *España* donosi, że junta fueristów zaprowadzona w Bayonnie, ofiarowała Muñagorremu dla jego korpusu, białą chorągiew, z napisem po jednej stronie: *Pokój*, a po drugiej *Fueros*. Prezesem tej junty jest Hrabia Montefuertes. (G.C.)

Włoszy.

Rzym, 23 Czerwca.

Znowu zostały przerwane układy między kardynałem Bernetti a Ministrem Neapolitańskim, Marg. Delcarotto, względem uregulowania granic, tudzież zmiany Xięstw Benewentu i Ponte Corvo. Gdyby nawet zachodzące spory, co do ustalenia granic, mogły bydz załatwione, to zamiana Xięstw nasuwa takie trudności, że kardynał Bernetti widziałby się zmuszonym przedstawić całą tę okoliczność kongregacyi kardynałów. Rząd Neapolitański chciał za pomocienion Xięstwa wynagrodzić skarb papieski pieniądźmi; kongregacya sprzeciwiła się temu jednomyślnie, opierając się na prawie zasadniczym, mocą którego żadna własność kościoła sprzedaną bydz nie może. Zgadza się atoli kongregacya na zamianę obu Xięstw, za przyległe państwu kościelnemu prowincye. Równie odrzucony został projekt Ministra Neapolitańskiego, aby stan kościelny odstąpił Benewent i Ponte Corvo, za dobra rodziny Farnezych, które Król Neapolitański odziedziczył. Margrabia wystął gońca do Neapolu, żądając nowych rozkazów. Przy układach była także wzmianka o zwierzchniej władzy Papieża nad Królestwem Neapolitańskim, której dwór Rzymski nie ma zamiaru zrzec się dobrowolnie.

(G.R.K.P.)

Турція.

Konstantynopol, d. 18 Czerwca.

Sułtan odbył przegląd kilku okrętów wojennych, po zwiedzeniu których oświadczył wysokie zadowolenie swoje z porządku, jaki znalazł. Flota stoi jeszcze przygotowana do wypłynienia: kilka statków przewozowych zbliżyło się już ku Dardanellom, dla wyjścia na morze. Tymczasem ustały zupełnie pogłoski wojenne, bo posłowie zagraniczni zaręczyli Porcie, że Mehmed-Ali zachowa się spokojnie. Dla tѣm większego nadania wagi swym zapewnieniom i dla uspokojenia Porty, oświadczyli prócz tego Posłowie Anglii i Francyi, że ich Mocarstwa uzbroją znaczną potęgę i postawią ją przy Alexandryi, ażeby w razie, gdyby Mehmed-Ali zachował się niespokojnie i myślał o niezawisłości swojej, działać przeciwko niemu. Po takim oświadczeniu, przestano nareszcie obawiać się wojny.

— Owoce pokoju wpływają i tutaj na ulepszenie rolnictwa i przemysłu. Porta zajmuje się w tej chwili ułożeniem praw, dotyczących rolnictwa, ażeby podnieść tę gałąź zatrudnienia, nadzwyczaj w kraju zaniedbaną. Zwrócono także uwagę i na górnictwo.

25-го Июня.

Dnia 25.

Много кораблей изъ Турецкаго флота, отправились въ Черное и Мраморное моря для собранія амуниціи и жизненныхъ припасовъ. Остальная часть флота состоящая изъ 28 кораблей, стоитъ еще въ Босфоръ.

— По случаю ударившаго недавно грома въ башню въ предмѣстїи Галата, издано распоряженіе, чтобы на всѣхъ публичныхъ зданїяхъ заведены были кондукторы.

— Въ праздникъ Тѣла Христова, совершена процессія изъ Французской церкви Бенедиктинцевъ чрезъ Галачскую улицу въ Ормяно-Католическую церковь. Священники изъ ближней Греческой церкви отдавали притомъ должную честь святымъ тайнамъ. Это почитаютъ началомъ взаимнаго соединенія разныхъ въ здѣшнемъ краѣ религіозныхъ формъ. (G. C.)

Любопытныя наблюденія надъ дождевою водою *).

Дождевая вода, прямо изъ атмосфернаго воздуха происходящая, полагается вообще чистѣйшею всякой другой, хотя въ ней уже найдено было: частицы желѣза, никля, марганца, нѣкоторыя соединенія амміака, и особенное органическое вещество, химически различное отъ экстрактивнаго и клейстера, по бурно-желтоватому цвѣту названное *Пирриною*.

Всѣ сіи вещества по мнѣнію Г. Циммерманна, находятся въ водѣ снѣговой, но пиррина въ первой разѣ открыта въ красной дождевой водѣ, бурюю занесенной въ Гіессенъ въ 1821 году. На поверхности сей воды персиковаго цвѣта, плавали въ видѣ хлопьевъ частицы гіндиантоваго цвѣта, которые *пирриною* названы.

Нѣкоторые изъ сихъ наблюденій подтвердилъ Докторъ Виттингъ. Ученый этотъ испытывалъ десять разѣ дождевую воду, въ семи опытахъ, и слѣда не нашелъ въ ней тѣхъ постороннихъ, но въ одномъ изъ нихъ встрѣтилъ хлористый потасій, а въ двухъ другихъ водохлорную кислоту. Притомъ удостовѣрился, что атмосферный воздухъ, на возвышенныхъ горахъ Гарца собранный, заключаетъ въ себѣ тоже самое органическое вещество, которое Циммерманнъ назвалъ *пирриною*, что доказываетъ даже присутствіе онаго въ дождевой водѣ.

Онъ замѣчаетъ, что воздухъ въ одномъ мѣстѣ заключаетъ вообще, всѣ сіи постороннія вещества, которыя при первомъ дождѣ на землю извергаются; какъ то: слѣды хлористаго соединенія, кислоты: водохлорной и угольной въ свободномъ состояніи и водо-углетворнаго газа. Вода дождемъ произведенная, при дѣйствіи сѣверо-западнаго вѣтра, заключаетъ въ себѣ вообще много угольной и слѣды фосфорной кислоты. Сія послѣдняя кислота, встрѣчена была въ различныхъ случаяхъ, въ дождевой водѣ, низвергнутой въ особенныхъ обстоятельствахъ атмосферы. Докторъ Виттингъ полагаетъ, что нѣкоторыя растенія оную испускаютъ, въ доказательство чего приводить ону, что ежели она внесены будутъ подъ стеклянный колоколь, то на внутренней поверхности онаго, немедленно встрѣчаются слѣды упомянутой кислоты.

Въ двѣнадцати случаяхъ, четыре раза найдено: что снѣгъ оказывалъ присутствіе водохлорной кислоты, и органическаго красильнаго вещества; градъ и дождь собранные весною въ 1824 году, заключали въ себѣ большое количество послѣдняго вещества, но ни слѣда, ни кислоты, ни выше упомянутыхъ солей. Найдены тоже и въ росѣ, нѣкоторыя частицы селитренной и водо-хлорной кислоты. Но въ нее неоткрыто ни малѣйшаго признака присутствія постороннихъ веществъ.

Посему, полагать можно бы было, что присутствіе органической матерїи въ водѣ атмосфернымъ воздухомъ занесенной, достаточно доказано. Вещество сіе Эренбергъ почиталъ съ сего времени иждѣками особнаго класса наливныхъ много-желудочныхъ животныхъ, которыя съ водяными парами, вѣтромъ увнесенныя, наполняютъ атмосферной воздухъ и производить замѣчательную Химиками *пиррину*. Приствіе солей и кислотъ въ атмосферномъ воздухѣ а слѣдственно и въ дождевой водѣ, можетъ быть тоже удовлетворительнымъ образомъ изъяснено; ибо селитренная кислота образуется изъ своихъ стихійныхъ веществъ въ нѣкоторыхъ обстоятельствахъ, хотя недостаточно понятыхъ, какъ въ случаѣ разложенія воздуха посредствомъ электричества Вольтоваго столба, и при образованіи произвольномъ селитры на ста-

Niematо okrętów z floty tureckiej, udało się na morze Czarne i na Marmora, ażeby tam nabrać zapasów amunicyjnych i żywności. Reszta floty, licząca 28 żagli, stoi w Bosforze na kotwicy.

— Z powodu, że niedawno uderzył piorun w wieżę na przedmieściu Galata, wydano zaraz polecenie, aby na wszystkich gmachach publicznych, były zaprowadzone konduktory.

— W dzień Bożego Ciała, odbywała się processya z francuzkiego kościoła Benedyktów przez ulicę w Galata do kościoła Ormiańsko-katolickiego. Xięża przyległego kościoła Greckiego, oddawali przytém należną cześć Najświętszemu Sakramentowi. Uważają to za początek połączenia się w jedno, różnych w tutejszym kraju form religijnych. (G. C.)

СІЕКАВЕ ПОСТРЕЖЕНІА НАД ВОДОЮ ДЕСЗЧОВОЮ *).

Вода дѣсзчова, в простъ з повітря атмосферицного спадла, уважа сія в огólnости за чыстшу од иней, або в нѣй знайдвано маля чзастку желѣза, никлу, манганезу, нѣктырыхъ звязкѣвъ аммонїакальных, і субстанцыя, сзчегólnа органична, хемичнѣ рѣзна од матерїи екстрактowej клажстру, для фарбы brunatno-żółtawej *пиррыны* названа.

Всзткыіе те цїа вѣдлугъ П. Циммерманна, знайдужа сія в водзї снѣговой, лѣч *пиррына* по раз първзшю одкрыта зоста в водзї дѣсзчовой червоней, навалнїцкю спадлѣй в Гіессен в року 1821. На водзї теї брзосквинїowej фарбы, уносылї сїя чзасткы клѣцкѣватѣ, кѣлору хуацынтѣowej, кѣлѣ *пиррыны* названо.

Нѣктырѣ з тыхъ пострѣженї сзтвердзїл Докторъ Виттїнгъ. Учзѣны те, слѣдзѣч дзїесїцъ разы водѣ дѣсзчовой, в сїедмїу дошвїадченїахъ анї слѣду в нѣй цїафъ обѣыхъ стѣтыхъ не зналзлї, лѣч в једнѣмъ з нїхъ спѣткал сїя з солнїкїемъ потассу, а в двѣохъ иннѣхъ з квасѣмъ водосолнѣмъ. Прѣкѣнал сїя теж, ізъ повїетрѣ зѣбрѣне на wynїослѣхъ гѣрахъ Гарцу, завїерѣло тежъ самѣю засадѣю органичною, кѣлѣ Циммерманнъ *пиррыны* назвал; і со тежъ тѣмъачыло обѣечнѣстѣ јей в водзї дѣсзчовой.

Чзїнї онъ уважѣ, ізъ атмосфера в једнѣмъ мѣсцу, завїерѣа в огólnости тежъ самѣ матерїе обѣе, јакѣ при първзшїмъ дѣсзчу на зїемїю спадзѣа, np. слѣды солнїка, квасѣвъ, водосолнѣго і вѣглѣwego в станїе волнѣмъ і газу водороднѣго вѣглїстѣго. Вѣда спадлѣа з дѣсзчѣмъ, при вїетрѣ пѣчѣчно-зѣходнѣмъ, завїерѣа в огólnости вїелѣ квасу вѣглѣwego і слѣдъ квасу фосфорычнѣго. Теи остѣтнї квасъ натрафїонѣ былъ в розмѣаїтыхъ здарѣнїахъ, в водзї дѣсзчовой спадлѣй в сзчегólnыхъ окѣлїчнѣсїахъ атмосфери. Докторъ Виттїнгъ мнїеа, ізъ го вѣзїевѣа јевнѣ рослїны, на попарчїе чзѣго прѣзѣчѣа: ізъ гдѣ сїя те замкнѣа под дзвѣномъ сзклѣннѣмъ, на сїанѣахъ вѣвнѣтрнѣхъ дзвѣну теґо, вкѣрѣтѣ сїя натрафїа слѣдъ рѣчѣзнѣго квасу.

Вѣ двунѣстѣ здарѣнїахъ, чзѣтырѣ разы зналѣзїонѣ, ізъ снѣгъ окѣзѣвалъ слѣды квасу водосолнѣго і матерїи органичнѣей фарбујѣчей; градъ і дѣсзчъ зѣбрѣны вїоснѣа 1824 року, завїерѣал вїелкѣю ілѣсїю теї остѣтнїей субстанцы, лѣчъ анї слѣду, бѣдѣзъ квасѣвъ, бѣдѣзъ солї вѣзѣей встѣпѣоннѣхъ. Зналѣзїонѣ і в росї нѣјакѣ слѣды квасу сѣлїтрѣwego і водосолнѣго; лѣчъ в сзїонїе нѣе одкрыто најмнїејсзѣго знѣку прѣзѣчнѣсїи обѣей матерїи.

Вѣдлугъ теґо, со сїя рѣкѣло, зѣае сїя, ізъ обѣечнѣстѣ матерїи органичнѣей в водзї атмосфери јестъ достѣчнѣне довїедзїонѣа. Матерїя те оѣдѣдъ почзѣталъ П. Эренбергъ, за јаја клѣссы сзчегólnѣей вѣмѣчкѣвъ вїелѣзѣдкѣвыхъ, кѣлѣ з парѣю воднѣю, вїетрѣмъ унїесїонѣе, напѣлнїајѣа атмосфѣю і твѣрѣа *пиррыны*, прѣзѣ Чѣмїкѣкѣвъ пострѣзѣонѣа. Обѣечнѣстѣ солї і квасѣвъ в атмосфѣрѣ, а настѣпнѣнїе і в водзї дѣсзчовой, рѣвнѣзѣзъ заспѣкајѣајѣа сѣпособѣмъ дѣае сїя тѣмъачылї: квасъ бѣвїемъ сѣлїтрѣowy, зѣ свѣохъ елѣментѣвъ, добровѣлнѣ сїя твѣрѣа в певнѣхъ окѣлїчнѣсїахъ, нѣе достѣчнѣне впрѣвѣдзїе познѣныхъ, јакъ в чзасїе розкѣлѣду повїетрѣа прѣзѣ елѣктрычнѣсїю стѣсу і твѣрѣенїе сїя сѣлїтрѣа на старѣхъ мурѣахъ; дзївїѣ затѣмъ нѣе повїно, ізъ сїя нѣкїедѣ і в водзї дѣсзчовой натрафїа. Солъ кнѣчѣана в маѣей ілѣсїи, бѣдѣзъ мѣжѣ унїесїонѣа з парѣю воднѣю, рѣвнѣе јакъ

*) Выписка изъ Рапорта Профес. Химїи и Ботаники въ Оксфордскомъ Университетѣ Г. Даубени, о дѣйствительномъ состояніи нашихъ познаний въ разсужденїи минеральныхъ и металлическихъ водъ. L'Institut 5 Juillet 1838 N. 236.

*) Wyjatek z raportu Proff. Chemii i Botaniki w Uniwersytecie Oxfordzkim P. Daubeny: o rzeczywistym stanie wiadomości naszych pod względem wód mineralnych i źródlanych. L'Institut 5 Juillet 1838 N. 236.

рыхъ каменныхъ домахъ; затѣмъ удивляться не должно, что она иногда и въ дождевой встрѣчается водѣ. Поваренная соль въ маломъ количествѣ можетъ быть увлечена съ водянымъ паромъ, равно какъ щелочныя и земляныя соединенія.

Присутствіе металлическихъ тѣлъ въ атмосферномъ воздухѣ, новаго требуетъ подтвержденія, хотя мнѣнія въ семъ предположеніи Г. Циммерманна совсемъ нельзя отвергать. Г. Фарадей показалъ, что тѣла не могутъ быть повѣшены въ атмосферномъ воздухѣ простою силою отрицательнаго телотвора, для того, что по опытамъ его, всякое вещество, имѣетъ опредѣленную постоянную точку, отъ которой не можетъ вослѣдовать произвольное испареніе его частицъ, и что граница легучести металловъ, всегда несравненно выше всякой температуры, до которой когда нибудь атмосферный воздухъ достигнуть можетъ.

Не смотря на то, спросить бы можно, не находятъ ли сѣи тѣла въ воздухѣ въ слѣдствіе ихъ сродства съ другими тѣлами, а опыты недавно въ Италіи дѣланные, будто доказываютъ, что сѣи или другими образомъ, они действительно въ воздухѣ повѣшены. Въ слѣдствіе чего Г. Физиніери доводитъ до свѣдѣнія, что свѣтъ электрической увлекаетъ съ собою частицы металловъ въ состояніи раскаленія, и что громъ, на тѣлахъ, къ коимъ прикасается, осаждаетъ сѣру и желѣзо въ видѣ металлическомъ и окисленномъ; отъ того то происходитъ собственной запахъ сѣры, сопутствующій ударамъ грома, которая примѣтно оказывается въ видѣ порошокватомъ, на кускахъ и скважинахъ твердыхъ тѣлъ произведенныхъ стремленіемъ грома.

Послѣдствія сего рода изслѣдованій, въ ближайшемъ будучи прикосновеніи съ началомъ метеорическимъ камней, заслуживаютъ особенное вниманіе, потому, что сдѣланные опыты и наблюденія, могутъ со временемъ изяснить удовлетворительнымъ образомъ сѣе явленіе.

Въ Троцкомъ Уѣздѣ въ мѣстѣ Вака въ разстояніи 14 верстъ отъ Вильны, появилось на неспѣлыхъ ржаныхъ колосьяхъ довольно значительное количество гусеницъ, которыя такъ объедаютъ колосья, что во многихъ мѣстахъ по полямъ стоятъ соломяны голыя. Некоторые хозяева думаютъ, что оныя сугъ тѣже самыя, которыя въ двухъ прошедше годы, столько причинили вреда въ здѣшнихъ сторонахъ озимому хлѣбу. т. е.: гусеницы *восклицательной сумерошницы (Agrotis exclamationis)*, о которыхъ дважды было объявлено въ Литовскомъ Вѣстникѣ прошлаго года. Но несомнѣтельность такового мнѣнія доказываетъ различная ихъ природа, за благовременная пора, въ которую появились въ отношеніи къ прежнимъ и другіе наконецъ зоологическіе признаки, замѣченные здѣсь на живыхъ сихъ гусеницахъ 11 Юля сюда присланныхъ. Они съ гусеницами восклицательной сумерошницы сходятся числомъ 12 колечекъ туловища, 16 ногами, 18 дыхательными скважинками, наружнымъ видомъ тѣла, и находящимися на оныхъ мелкими точками и нежными волокнами, мѣстами выступающими изъ черныхъ точекъ, которыхъ однакожъ число и по сторонамъ и снизу тѣла гораздо значительнѣе, чѣмъ въ предыдущихъ. Длѣна взрослой сѣи гусеницы бываетъ въ одинъ только дюймъ, а толщиною въ поперечникъ въ три четверти линіи. Голова у нихъ одно-цвѣтная, цвѣтъ пѣлаго тѣла вообще желтоватый; на спинѣ въ доль три полосы бѣловатая, почти одинаковой ширины; впрочемъ по сторонамъ тѣла, именно при основаніи ногъ съ обѣихъ сторонъ на темноватой полосѣ въ видѣ линіи замѣчаются черныя точки, какъ выше сказано, именно отъ спины маленькими снабженныя волосками, по которымъ однакожъ гусеницы сѣи можно назвать совершенно голыми. У недорослей голова въ сравненіи со взрослыми, показывается большею, и въ самомъ дѣлѣ ширѣ перваго кольца туловища. Гусеницы сѣи до сихъ поръ еще у насъ не извѣстны. По мнѣнію Адьюкта здѣшней Императорской Вилен. Мед. Хир. Академіи Г. С. Б. Горскаго оныя принадлежатъ къ пшеничной сумерошницѣ (*Noctua tritici Fabr.*), и въ другихъ краяхъ въ самомъ дѣлѣ вредятъ пшеницѣ; здѣсь однакожъ нельзя отъ нихъ опасаться такового опустошенія въ колосовой ржи, какое въ осеннихъ посевахъ причинили гусеницы, восклицательной сумерошницы. (*Agrotis exclamationis*), потому что ихъ и гораздо менше, чѣмъ тѣхъ, и что вышніе частые дожди размноженію ихъ неблагоприятствуютъ *)

związki alkaliczne i ziemne.

Znajdowanie się ciał metalicznych w atmosferze, wymaga nowego potwierdzenia, chociaż mniemania w tym względzie P. Zimmermann, nie można zupełnie odrzucać i mieć go za nic. P. Faraday pokazał, iż ciała nie mogą być zawieszane w powietrzu prostą siłą odpychającą ciepłiką; dla tego, że według jego doświadczeń, każda substancja posiada pewien punkt stały, nad który nie może nastąpić ulotnienie się cząstek jej dobrowolne; i że granica lotności metallów, bez porównania jest zawsze wyższą, od najwyższej temperatury, do jakiej kiedykolwiek dochodzić może atmosfera.

Mimo to, możnaby się spytać: czyli ciała te nie znajdują się w powietrzu skutkiem powinowactwa ich, do ciał innych, a doświadczenia, świeżo we Włoszech robione, zdają się pokazywać: iż czy tym, czy owym sposobem, znajdują się rzeczywiście w powietrzu zawieszane. Tak P. Fusinieri dowodzi, iż światło elektryczne wnosi z sobą cząstki metallów w stanie rozżarzenia, i że piorun na ciałach, z którymi się zetknie, osadza siarkę i żelazo tak w stanie metalicznym, jako i ukwaszonym; skąd to pochodzi szczególny zapach siarki, towarzyszący uderzeniom piorunu, która w stanie proskowatym na odłamach i szparach ciał twardych, biegiem piorunu sprawionych, postrzega się.

Wypadki badań tego rodzaju, w blizkiej będącej styczności, z początkiem kamieni meteorycznych, godne są zastanowienia się, dla tego, iż czynione doświadczenia i postrzeżenia, mogą z czasem zaspakajającym sposobem fenomen ten objaśnić.

W Trockim powiecie, w majątności Waka, o dwie mile od Wilna, na niedojrzałych kłosach żyta, znalazły się gąsienice, które tak je objadają, iż w wielu miejscach gotę, jakby zdźbła słomy, na polu sterczą. — Niektórzy gospodarze, biorą je za te same, co w dwóch przeszłych latach, niszczyły w tych stronach zasiewy ozime a zatęm za gąsienicę ómy *Agrotis exclamationis*, o których po dwakroć już doniesioném było w przeszłorocznych numerach Kuryera Litewskiego. Wszakże mylność takowego zdania pokazują: odmienne ich przyrodzenie, pora, w której się pokazały, względem tamtych, zbyt wczesna, i inne następki cechy Zoologiczne, na żywych, dnia 11 Lipca tu nadesłanych, dostrzeżone. — Z tamtymi gąsienicami wspólne mają: obrączek w ciebie 12, nóg 16, otworów oddechowych 18, kształt ciała, oraz inne na niem kropki, i delikatne tu i ówdzie wynikające z ciemnych punktów włoski, których jednak liczba i z boku ciała i pod spodem jest znaczniejsza, jak w tamtych. Długość dorosłych tych gąsienic dochodzi całą jednego, a grubość w średnicy 2/3 linii: głowa u nich jednobarwna, kolor na całej skórze panujący żółtawy, z trzema od grzbietu białawemi wąskimi paskami jednostajnej szerokości; z resztą na bokach ciała, mianowicie ku osadzie nóg, na dwóch bocznych ciemniejszych linjach i na samych nogach, postrzegają się czarne kropki, jakieśmy to wyżej powiedzieli i mianowicie od grzbietu, tu i ówdzie delikatne włoski, mimo których wszakże, gąsienice te, nagiemi nazwać się mogą. Młode czyli niedorośle, głowę mają szerszą od pierwszej tułowia obrączki, z resztą dorosłym podobne. Gąsienicete, dotąd u nas nieznanę, według zdania Adjunkta tutejszej Cesarzkiej Wil. Med. Chir. Akademii P. S. B. Gorskiego, należą bez żadnej wątpliwości do motyla nocnego, Gmy pszenicznej *Noctua tritici Fabr.* W innych krajach szkodzą one pszenicznym kłosom, ale u nas takiego spustoszenia, jakiegośmy od gąsienic *Agrotis exclamationis* doświadczyli, spodziewać się nie należy: dla tego, iż ich daleko jest mniej, jak było tamtych i że przechodzące codziennie deszcze nie bardzo są dla nich pomyslnę *).

*) Редакция Лип. Вѣс. проситъ сообщить извѣстіе и изъ другихъ мѣстъ, въ которыхъ бы появились подобныя гусеницы.

*) Redakcyja Kuryera Litewskiego uprasza o udzielenie sobie wiadomości i zinnych stron, gdzieby się podobne gąsienice zjawić mogły.